

**Міністерство освіти і науки України
Харківський національний педагогічний університет
імені Г. С. Сковороди**

Факультет початкового навчання

**СТУДЕНТСЬКІ ІНІЦІАТИВИ:
ТЕОРІЯ І ПРАКТИКА ПОЧАТКОВОЇ ОСВІТИ**

**МАТЕРІАЛИ
II НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ ІНТЕРНЕТ-КОНФЕРЕНЦІЇ СТУДЕНТІВ
ФАКУЛЬТЕТУ ПОЧАТКОВОГО НАВЧАННЯ**

(12 травня 2021 р., м. Харків)

Харків – 2021

**Міністерство освіти і науки України
Харківський національний педагогічний університет
імені Г. С. Сковороди**

Факультет початкового навчання

**СТУДЕНТСЬКІ ІНІЦІАТИВИ:
ТЕОРІЯ І ПРАКТИКА ПОЧАТКОВОЇ ОСВІТИ**

**МАТЕРІАЛИ
II НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ ІНТЕРНЕТ-КОНФЕРЕНЦІЇ СТУДЕНТІВ
ФАКУЛЬТЕТУ ПОЧАТКОВОГО НАВЧАННЯ**

(12 травня 2021 р., м. Харків)

Харків – 2021

УДК 373.3
ББК 74.202.21
С 88

*Затверджено до друку кафедрою початкової і професійної освіти
(протокол № 16 від 30.03.2021 р.)*

*Затверджено редакційно-видавничою радою Харківського національного
педагогічного університету імені Г. С. Сковороди
Протокол № 3 від 07.04.2021 р.*

С 88 Студентські ініціативи : теорія і практика початкової освіти :
матеріали II науково-практичної інтернет-конференції студентів
факультету початкового навчання ХНПУ імені Г. С. Сковороди
(12 травня 2021 р., м. Харків) / за заг. ред. д-ра пед. наук, проф.
В. В. Ушмарової. Харків : ХНПУ імені Г. С. Сковороди, 2021. 70 с.

У збірнику подано матеріали тез виступів на науково-практичній інтернет-конференції студентів факультету початкового навчання ХНПУ імені Г. С. Сковороди. У матеріалах висвітлені актуальні питання теорії і методики навчання та виховання молодших школярів, питання природничо-математичної та філологічної освіти.

**УДК 373.3
ББК 74.202.21**

Видано за рахунок авторів.

© Харківський національний педагогічний
університет імені Г. С. Сковороди, 2021

ЗМІСТ

Секція 1. Педагогіка початкової школи

1.	Андрющенко Єва (наук. кер. – к. пед. н., проф. Н. М. Якушко) Формування лідерських якостей учнів початкової школи.....	9
2.	Бекетова Олена (наук. кер. – к. пед. н., доц. Л. С. Філатова) Проблема «дидактогенія» та шляхи її вирішення.....	10
3.	Бурлака Єлизавета (наук. кер. – д. пед. н., доц. В. В. Ушмарова) Культура розумової праці молодших школярів: як навчити дитину вчитися.....	11
4.	Васильєва Дар'я (наук. кер. – к. пед. н., викл. К. В. Зозуля) Формування моральних якостей у молодших школярів за допомогою гурткової роботи.....	12
5.	Вільхівська Марія (наук. кер. – к. пед. н., викл. К. В. Зозуля) Організація інклюзивного навчання дітей з особливими освітніми потребами у Новій українській школі.....	13
6.	Волошина Анастасія (наук. кер. – к. пед. н., доц. Н. О. Агаркова) Особливості формування національно-патріотичної свідомості учнів початкової школи.....	14
7.	Гордієнко Віталіна (наук. кер. – д. пед. н., проф. І. В. Гавриш) Ранкові зустрічі як засіб формування позитивного емоційно- ціннісного ставлення до природи в учнів початкової школи.....	15
8.	Завадська Катерина (наук. кер. – к. пед. н., доц. Н. К. Рудічева) Особливості розвитку емоційного інтелекту в учнів початкової школи.....	16
9.	Калашник Анастасія (наук. кер. – к. пед. н., доц. С. О. Лавренко) Особливості спілкування з батьками учнів під час дистанційного навчання.....	17
10.	Коц Аліна (наук. кер. – д. пед. н., проф. Т. О. Довженко) Реалізація індивідуальних освітніх траєкторій розвитку дітей молодшого шкільного віку з особливими освітніми потребами.....	18
11.	Коширова Кристина (наук. кер. – к. пед. н., доц. В. О. Шищенко) Розвиток емоційного інтелекту молодших школярів у процесі естетичного виховання.....	19

Проблема «дидактогенія» та шляхи її вирішення

Бекетова Олена

Науковий керівник – кандидат педагогічних наук, доцент Л. С. Філатова

На сьогоднішній день великої актуальності набула проблема психічного здоров'я школярів. Для того, щоб молодші школярі комфортно почували себе в освітньому процесі та у майбутньому змогли легко виконувати поставлені перед ними завдання та ладнати з колективом, учителю варто детально вивчати різні проблеми психіки, що можуть виникнути в учнів та шляхи їх профілактики. Саме на це покликана Концепція розвитку охорони психічного здоров'я в Україні на період до 2030 року.

Молодші школярі у ході навчання переживають багато психічних станів. Серед них можна виділити й негативні, один з яких має назву «дидактогенія». Детальним вивченням цього питання займалися різні вчені, педагоги та психологи, серед яких: Болтівець С. І., Кодохмаєва Ф. А., Літвіненко Н. В., Медчук І. К., Платонов К. І., Тельнюк І. В., Хохлов Л. К., Худік В. А., Шевелева В. С., Шипов А. А. та інші.

Саме поняття «дидактогенія» було введено у практику педагогіки та психології психогігієністом К. І. Платоновим, який вважав, що дидактогенія – це негативний психічний стан учнів, викликаний порушенням педагогічного такту з боку вчителя або іншої особи, що реалізує виховний процес.

Необачно сказане слово, якась необдуманна дія з боку педагога, занадто великі очікування від учня та певні публічні роздуми, про їх не виконання можуть здаватись, на перший погляд, не занадто серйозними речами, але, насправді, несуть за собою тяжкі наслідки, формуючи деякі психічні розлади в школяра, що залишаться з ним на все життя.

Серед основних ознак дидактогенії виділяють: порушення відносин «учитель-учень», категоричне небажання дитини йти до школи, високий рівень особистісної тривожності, непосидючість, схильність до стресу, постійні хвилювання, занижену самооцінку, неврози, депресію молодших школярів. Іноді спостерігається агресивна девіантна поведінка. Щодо фізичних проявів, то це болі в животі, болі в серці, порушення дихання, стійкий безпричинний кашель, затяжні неспецифічні «простудні» захворювання.

Для запобігання виникненню подібних проблем, учитель повинен сформувавати в собі певні особливості поведінки у ході освітнього процесу: зняття блокуючих комунікативних афектів на заняттях, надання комунікативної підтримки в процесі навчання, доступний виклад навчального матеріалу, оцінка індивідуальних особливостей учнів, правильна оцінка базового рівня знань учнів і співвіднесення їх з вимогами програми, встановлення зворотного зв'язку, формування мотивації навчання, розвиток навичок самовиховання, самоконтролю, самоаналізу, самооцінки своєї роботи, поведінки тощо.

Отже, правильна й адекватна поведінка педагога може виступати запорукою здорових взаємовідносин у системі педагогічної взаємодії «вчитель-учень» та стати гарним підґрунтям для успішного, гармонійного розвитку й навчання дитини.